

1 SEPTEMBER 1929

No. 17

34e JAARGANG

DE STER

HALF-MAANDELIJKSCH TIJDSCHRIFT
VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OPGERICHT IN 1896

„Een zacht antwoord keert de grimmigheid af; maar een smartend
woord doet den toorn oprijzen.”

Spreuken 15:1.

NAAR HUIS.

Door JOHN P. LILLYWHITE.

Aftredend President der Nederlandsche Zending.

Met dit nummer van „De Ster” moeten wij vaarwel zeggen aan de zendelingen, leden en onze vele vrienden met wie en onder wie wij bevoorrecht waren en het genoeg hadden om in de afgelopen drie-en-een-half jaar te arbeiden. Ondanks de vreugdevolle verwachting die wij koesteren bij het terugkeeren naar ons tehuis in de bergen, naderen wij het scheidingsuur met eenigen spijt, daar wij vele sterke genegenheidsbanden tijdens ons verblijf alhier hebben aangeknoopt; en het is altijd droevig om te scheiden van hen die wij liefhebben.

Wij hebben hier in dit mooie kleine Holland veel gevonden dat onze aandacht boeide en onzen lof uitnoodde; en het scheiden daarvan valt ons inderdaad moeilijk.

Wij hebben het Hollandsche volk lief, en in het bijzonder onze broeders en zusters, om hun welwillend, vriendelijk optreden en hun vreedzame manieren, om hun buitengewone gastvrijheid, vlijt en eerlijkheid. Een gevoel van zoeten vrede en voldoening heeft ons hart vervuld zolang wij hier in uw midden voor 's Meester's zaak werkzaam waren. Gij allen hebt ons gaarne uw liefde en loyalen steun gegeven, en zoover het in ons vermogen lag hebben wij dit beantwoord. Wij zullen uw opgewekten glimlach en uw opbeurende woorden van hoop, zoowel als uw vriendelijken handdruk, missen. Toch zal niets hiervan worden vergeten. Wij zijn ten eerste geïnteresseerd in uw geestelijken en tijdelijken welstand,

en zullen den Heere steeds bidden om u te zegenen met een toenemend getuigenis van het Evangelie en met geloof en moed om trouw te blijven in de waarheid en stoutmoedig in het onderdrukken van dwaling. Wij keeren naar huis terug met de grootste verzekerdheid dat u ons uw liefde en achting toedraagt. Gij op uw beurt bezit die van ons.

De tijd dat wij elkaar weer mogen ontmoeten ligt onbestemd in de toekomst. Het leven is zeer onzeker, en de toekomst houdt ongetwijfeld vele verrassingen voor ons allen, maar toch hebben wij de kennis dat ongeacht hetgeen plaats moge vinden, en onverschillig hoe ver onze wegen uiteen mochten gaan, wij ten laatste zullen komen in dat groote en schoone ontmoetingsoord — „het hiernamaals”. Moge God geven dat elk onzer, door een rechtvaardig leven en gehoorzaamheid aan het Evangelie van den Meester, ten volle bereid zal zijn voor de ontmoeting en van Hem hooren het „wèl gedaan, gij goede en getrouwe dienstknecht, ga gij in tot de vreugde uws Heeren.” En dat onze omgang aldaar zelfs nog prettiger zal zijn dan zij hier is geweest.

Beproevingen en verzoeken mogen op onzen weg komen, doch met de liefde van God in ons hart en ons oog alleenlijk gericht op Zijn heerlijkheid, zullen wij de overwinning behalen op elke hindernis en kwaden invloed. De Meester zei: „strijdt om in te gaan.” Het ware Christenleven is er een van strijd — van arbeid; een leven van waken, van kampen en van worstelenden voortgang; en het beginsel van dit leven is dat van geloof. Geloof beteekent werk en arbeid, en leert ons dat wij verantwoording hebben tegenover Hem dien wij onzen Vader in den hemel noemen.

Wij moeten eraan denken dat liefde de wortel is van alle heilige gevoelens, het is het materiaal waaruit alle gratiën zijn gebouwd, de hoedanigheid van den geest die de werking van den Geest Gods vermag te winnen, en zonder liefde kunnen wij God niet consequent dienen. „Een ieder die liefheeft, is uit God geboren.” Geloof en hoop zijn gratiën in deze wereld — hetgeen maar tijdelijk is; doch liefde is te meer een gratie omdat wij God's kinderen zijn en deel hebben in een verlossing die eeuwigdurend is. Geloof zal er niet zijn wanneer wij zien, noch hoop wanneer de vreugde daar is, doch de liefde zal toenemen naarmate wij gelooven, meer en meer tot in alle eeuwigheid. Geloof en hoop zijn middelen waardoor wij aan onze liefde uiting geven.

Er zijn twee soorten geloof in God, een goed en een waardeloos geloof, en twee soorten hoop in Hem; doch er is geen tweërlei liefde tot God. Liefde moet hemelsch zijn; het is altijd het teeken van den waren volgeling van den Meester.

Geloof is het eerste element van „godsdienst”, liefde van „heiligheid”, en zooals heiligheid en godsdienst onderscheiden zijn, en toch één, zoo zijn liefde en geloof.

Er zijn twee stemmen in de uiterlijke wereld; de Verleider, die

allen van ons toeroept om neer te vallen en hem te aanbidden, en de stem van God, die de stem onzer harten te hulp komt. Gelijk liefde datgene is wat de stem in ons hoort, zoo is geloof datgene wat de stem buiten ons hoort; zooals de liefde God in het binnenste aanbidt onderscheidt het geloof Hem in de wereld. Liefde is het leven Gods in de ziel, geloof is de bewaker der liefde in onzen omgang met de menschen. Terwijl geloof aan de liefde bedient, is de liefde datgene wat aan het geloof het lofwaardige en de uitnemendheid verleent. Onze plicht ligt dus in geloof dat door liefde werkt; liefde is de offerande die wij God aanbieden, geloof is datgene wat het offer aanbiedt. Priester en offerande zijn één, evenzoo het liefhebbend geloof en de geloovende liefde. Liefde is de voorwaarde van geloof, en geloof op zijn beurt koestert de liefde en doet haar rijp worden. Liefde is het doel, geloof het middel. Door geloof geven wij van deze wereld, doch door liefde reiken wij tot in de volgende.

De Meester, toen Hij op aarde leefde en met Zijn discipelen verkeerde, gaf hun wondermooie raadgeving en onderricht, en ik kan waarschijnlijk niet beter doen dan u in dit kleine afscheidsartikel te herinneren aan enkele der schoone lessen die Hij onderwees. In het gedeelte Zijner Bergrede dat men vaak de „Zaligsprekingen” noemt, zijn, naar mij dunkt, enkele der beste raadgevingen die de mensch ooit ontvangen heeft.

„Zalig zijn de armen van geest; zalig zijn die treuren; zalig zijn de zachtmoedigen; zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid; zalig zijn de barmhartigen; zalig zijn de reinen van hart; zalig zijn de vreedzamen; zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil.”

Van de zaligsprekingen, indien bij elkaar genomen, kunnen wij ongetwijfeld een ideaal leven construeren. Zij vormen het model dat den discipelen van Christus wordt voorgehouden. Inderdaad is deze gedragsschets onder Zijn allereerste leeringen en vermaningen die Hij richtte tot de mannen welke Hij verkoren had om Hem als Zijn speciale getuigen te volgen.

De prediking op den berg is niet, zooals sommigen denken, de som en het geheel der evangelieboodschap, doch het is een schets van voorbereiding en karakterbouw voor hen die den Meester zouden willen volgen. Het was het leven dat Hij gekozen had om te leven, en Hij wenschte dat Zijn discipelen dat leven ook zouden leiden en zoeken Zijn voorbeeld te volgen, en alle dingen te verduren in de hoop dat eenmaal allen Zijn aangezicht zouden zien en met Hem aanzitten in Zijn Vader's koninkrijk.

Het vereischt een groote voorbereiding aan den kant van ons, (Zijn tegenwoordige discipelen) om ons in staat te stellen Zijn aanwezigheid in het koninkrijk der hemelen te genieten. Doch een mensch die rein van hart, barmhartig en vredelievend is, met zijn zinnen gezet op gerechtigheid en bereid om ter wille daarvan te

lijden, zal zoo goed als bereid zijn om Zijn hemelsch koninkrijk binnen te gaan.

Naarmate wij de zaligsprekingen bestudeeren, zullen wij ontdekken dat alles beloofd is aan menschen, heilig en nederig van hart.

De eerste zaligspreking ligt in waren zin ten grondslag aan alle overige. Zij vereischt een bescheiden dunk van onszelf, een toegewijd leven, en dat wij „op de knieën der ziel” onze liefde en ons geloof in God belijden. Niemand kan een waar volgeling van Christus zijn, wanneer deze geest zich niet in zijn leven openbaart.

„Zalig zijn de armen van geest; want hunner is het Koninkrijk der hemelen.” „Arm van geest” beteekent niet „eng-geestig”. Het duidt eerder op het innerlijk leven van verlangen en weemoedig hopen, waar „de Vader in het verborgen ziet” en de taal die gesproken wordt een gebed is. Niets uiterlijks, geen succes, geen trots op hetzij geboorte, positie, of rijkdom, kan hier de plaats van waarheid en oprechtheid innemen; terwijl, wanneer hij deze bezit, de man die het armst is naar de goederen dezer wereld, inderdaad rijk kan zijn. „De armen van geest” doelt op hen die nederig en rouwmoedig zijn, zonder valsche trots en ijdele eerzucht, en die zichzelf niet zoeken. Zie hoe schoon deze waarheid domineert in het leven van Christus. Hij was altijd meedoogend, zacht en vriendelijk; altijd onderworpen aan Zijn Vader’s wil, ja, de wil van God was een sieraad aan Zijn sterfelijk leven.

„Zalig zijn die treuren; want zij zullen vertroost worden.” Ja, indien zij bedroefd zijn met opwaartschen blik, en als menschen die niet zonder hoop zijn, zullen zij „ vertroost worden”. Zij die treuren, beteekent zij die in smart gebogen gaan vanwege de zonden der wereld en de lasten die men hun oplegt. Zij zijn degenen die den Heer liefhebben en weenen om het afdwalen van hun Vader’s kinderen. ’s Levens last drukt hun zwaar, en zij smachten naar den dag van vrede en rust, wanneer „Vrede op aarde, in de menschen een welbehagen” hersteld zal zijn. Zekerlijk zal de rechtvaardige, oprechte treurende vertroost worden.

„Zalig zijn de zachtmoedigen; want zij zullen het aardrijk beërven.” Zachtmoedigheid is een moeilijke deugd. Zij is zeldzaam; zij is ook onalgemeen; doch ware zachtmoedigheid is een eigenschap die in ons geestelijk leven allernoodigst is. En groot is de belofte aan hen die deze deugd bezitten. Zij zijn degenen die nederig en oprecht zijn, en die getrouw hun taak voor den Meester vervullen zonder eenige gedachte aan belooning. Zij verdienen eeuwige schatten en zullen de aarde in haar verheerlijkten staat beërven. Het zijn de zachtmoedigen en deemoedigen van hart die eenmaal de vruchten en bloemen van het Paradijs zullen genieten en het metgezelschap van engelen hebben. Van de aarde zal hun erfenis en engelen zullen hun gezellen zijn.

Zachtmoedigheid is inderdaad een gratie, teer en schoon. Zij be-

hoort binnenin onze harten aangemoedigd te worden, zonder een spoor van die valsche, oneerlijke nederigheid welke slechts trots in een andere gedaante is. Om in God's tegenwoordigheid te leven moet men zachtmoedig zijn. Daarom moest het voortdurend doel en streven van een kind van God zijn om nederig te wezen, en „uit de schoone bloem zijner nederigheid de gezegende vrucht der zachtmoedigheid te ontwikkelen.” Want zachtmoedigheid is een vrucht van nederigheid.

„Zalig zijn die hongeren en dorsten naar de gerechtigheid; want zij zullen verzadigd worden.” Elk rechtvaardig verlangen zal in vervulling gaan bij hen die ernstig zoeken naar gerechtigheid. De rechtvaardige man of vrouw zal in het leven voldoening vinden, en hun zielen zullen vervuld worden met vreugde, vrede, wijsheid en begrijpen. Zij zullen hun deel bij de rechtvaardigen hebben. Zij hebben de gerechtigheid lief en hongeren en dorsten ernaar. Zij willen dat de waarheid overwint, zoowel in hen als in de geheele wereld. De Heer belooft hun dat zij „verzadigd zullen worden.” Het is een zegen, waard om naar te streven.

„Zalig zijn de barmhartigen; want hun zal barmhartigheid geschieden.” Barmhartigheid is het complement van het recht. „Wat eischt de Heere van u, dan recht te doen en weldadigheid lief te hebben?” vroeg de profeet Micha. Wanneer wij barmhartig en vriendelijk zijn, anderen hun overtredingen jegens ons vergevend, zal de Heere barmhartig en vriendelijk zijn tegenover ons, en ook de harten verzachten van hen van wie wij barmhartigheid vragen. Het recht is van belang. Het is geen wraak; het is niet maar een voortvloeiSEL uit boosaardigheid. Wanneer het moet, legt het die vergelding op welke de meest ware vriendelijkheid kan zijn, en welke vast en zeker noodig is, wil het leven tenminste voor rustige goedaardige menschen mogelijk zijn. Doch de barmhartigheid zal het recht aanvullen. De Heere wil ons onze schulden vergeven naarmate wij onzen schuldenaren vergeving schenken.

„Zalig zijn de reinen van hart; want zij zullen God zien.” Direct op barmhartigheid volgt reinheid van hart. „Zij zullen God zien.” Met reinheid van hart wordt hier niet alleen vrijheid van zinnelijke zonde en kwade gedachten bedoeld, doch het beteekent ook oprechtheid, rechtschapenheid in gedachte, en gevoelen; een gesteldheid van door en door edel-zijn. Alleen die, welke rein van hart, gedachte en daad zijn, zullen het voorrecht smaken om God te zien. Geen onrein iets kan Zijn koninkrijk beërven, noch kan datgene wat onrein is en gedompeld in zonde, in Zijn reine tegenwoordigheid vertoeven. God vereischt van elk mensch „een gebroken hart en een verslagen geest.”

„Zalig zijn de vreedzamen; want zij zullen God's kinderen genaamd worden.” Hoe noodig zijn zij in deze wereld van onvolmaakte mannen en vrouwen! Om niet te noemen de vele harten en levens die geplaagd worden door innerlijken tweestrijd. Be-

schouw de menigte kleine kwesties en familieveeten die nog steeds om bemiddeling door de vreedzamen vragen; ook de jaloersche klassen en oorlogende natiën — allen worden gebaat door de vrede-stichters. Inderdaad zullen zij die den vrede liefhebben en die gedurig den geest des vredes mededeelen, in de voetstappen van den Meester volgen, en waarlijk de kinderen Gods genaamd worden.

„Zalig zijn die vervolgd worden om der gerechtigheid wil; want hunner is het Koninkrijk der hemelen.” Zij die het kruis opnemen en de leeringen van den Zaligmaker dienende navolgen, en de werken doen die Hij om der gerechtigheid wil verrichtte, zullen vervolgd worden gelijk Hij, doch wanneer zij getrouw volharden tot het einde, zullen zij zeker het Koninkrijk der hemelen beërven.

Nu, waarde lezer, geloof gij werkelijk dat hetgeen onze Heer hier zegt, waar is? Al deze klassen, als wij ze zoo mogen noemen, zijn werkelijk gezegend — gezegend hierin, dat zulk een karakter zijn eigen belooning is — dubbel gezegend, in zooverre als naast het ontwikkelen van zulk een mooi karakter, barmhartige menschen God's vergeving zullen ontvangen. Oprechte menschen, rein van hart, zullen Zijn aangezicht zien. De vreedzame (vredestichter) zal een eereplaats innemen onder de hemelsche scharen. Treurende, die bedroefd zijn als volgelingen van Christus, zullen als Zijn vrienden vertroost worden. Wanneer gij werkelijk gelooft dat deze beloften waar zijn, handel er dan naar, want „zalig zijn die God's woord bewaren”. Doch dit, zegt gij, is het ideale leven leiden, en is dat niet te hoog voor ons? Nu, het is eenmaal geleefd. Een Zoon des Menschen heeft elk der voorwaarden vervuld, en zich elk der zegeningen waardig gemaakt. En diezelfde Zoon des Menschen zeide: „Hij die in Mij gelooft, de werken die Ik doe, zal hij eveneens doen.” De voorbereiding welke noodig is om iemand in staat te stellen Zijn werk te doen, is prachtig weergegeven in de zaligsprekingen, en zij vereischt:

„Nederigheid van geest; Goddelijk berouw; Zachtmoedigheid; Honger en Dorst naar gerechtigheid; Barmhartigheid; Reinheid van hart; Vreedzaamheid, en Bereidwilligheid en Moed om te lijden om der gerechtigheid wil.”

Dit is de eenige gedragscursus die een waar dienaar van den Meester konsekwent kan volgen, wanneer hij van plan is om 's Heeren wil te gehoorzamen en iets te doen te hebben met Zijn werk.

Wij willen besluiten met U allen een hartelijk vaarwel toe te roepen, en vragen U om denzelfden oprechten steun en dezelfde diepe genegenheid, die ons deel mocht zijn, te schenken aan onze waardige opvolgers, President en Zuster Frank I. Kooyman, daar deze getrouwen dien grooten zegen ten volle verdienen.

„Zijn eigen uitstekende gezondheid schreef hij (Henry Ford) toe aan een werkzaam leven, en zijn onthouding op het gebied van koffie, sterken drank en tabak.” — *Nieuwe Rott. Crt. Aug. 1928.*

KOMEN EN GAAN.

„Daar is een tijd van komen, daar is een tijd van gaan, dat hebt gij meer vernomen, maar hebt ge 't ook verstaán.....?”

De Sterren van 1 en 15 Augustus stonden reeds in het afscheidsteeken, en nu bevat ons huidige nummer den vaarwelgroet van President John P. Lillywhite, die de laatste drie-en-een-half jaar met zooveel wijs beleid en zorgzame toewijding aan het hoofd der Nederlandsche Zending heeft gestaan. Dat het werk der Kerk in ons lieve land onzegbaar verrijkt en verdiept is door den waardigen en taktvollen arbeid van den aftredenden leider, behoeft geen betoog. In drie perioden, die met elkaar negen jaar belooopen, heeft Ouderling Lillywhite met hart en ziel en met groote bekwaamheid zich gekweten van de taak, hem door Hooger Hand opgelegd. Het eerste tijdperk zag hem in den rei van reizende heilsboden, de laatste twee als zendingsleider. Wat hechte banden zijn er in die jaren gevormd, die hem aan de zending binden!

Bij het overwegen van dit natuurlijkerwijs zoo diepgevoelde verlies voor deze afdeeling van den wijngaard des Heeren, wordt men er terstond aan herinnerd hoe de kerkelijke zendingsvelden telkens en telkens weer zulke overgangen doormaken. Zendingelingen komen en zendingelingen gaan, maar de zending-zelve blijft voortduren. Het gaat er mee als met de zee en haar rusteloos golvenspel, de zee die steeds verandert en die toch nooit anders wordt. Dat de zending en dat de kerkleden deze vaak schokkende wisselingen overléven, getuigt van innerlijke kracht.

In al zijn werk werd de aftredende president getrouw ter zijde gestaan door zijn voorbeeldige echtvriendin. Wie zal den invloed meten, die een toegewijde gade op haar echtgenoot uitoefent bij het vervullen zijner plichten. En zuster Lillywhite had tevens een eigen zendingstaak: in het vorige Ster-nummer is alreeds genoemd het loffelijk werk door haar verricht in de onderscheiden vrouwen- en meisjeskringen der Zending. Al de heden hier arbeidende zendingelingen en het groote aantal ex-heilsboden van twee zendingsperioden gedenken, zoowel als de plaatselijke kerkleden, met groote dankbaarheid haar moederlijke liefde en zonnige persoonlijkheid.

Zielen wier toewijding zóó ingevlochten is in het levensweefsel der Zending, zijn waarlijk niet makkelijk te vervangen. De opvolgers van President en Zuster Lillywhite gevoelen dat diep, heel diep. Als zij niet overtuigd waren dat Hij die de aftredenden zegende, ook anderen begunstigen kan en wil, zouden zij terugdeinzen voor een dan hopelooze onderneming. „Ik weet”, zegt een geloofsheld in het Boek van Mormon, „dat de Heere geenszins bevelen aan de kinderen der menschen geeft, zonder hun den weg te bereiden om die geboden te kunnen volbrengen”. Daaraan willen de intredenden zich vasthouden.

Nederland was ons lief vóór ons vertrek naar Utah, en, hoe dierbaar Zion ons ook geworden is in den loop der jaren, bleef ons harte even warm kloppen voor onzen geboortegrond. En het groote Werk, waarmede wij ons vereenzelvigd hebben, werd ons, zoo mogelijk, nog dierbaarder. Ja, het wèrd ons waarlijk inniger lief, want in ons hart gevoelen wij de groote kalmte en vrede van een geloof, dat versterkt werd door diepten van verheuging en smart, waarin ons de schragende zekerheid van de liefde Gods nimmer ontviel.

Pas op vaderlandschen bodem teruggekeerd, na een verblijf van bijna een kwart eeuw in het Rotsgebergte, kunnen wij ons nog geen welbelijnde voorstelling maken van onze nieuwe werkzaamheden. Nog maar enkele zendelingen en leden mochten wij ontmoeten — met vreugde zien wij de kennismaking of vernieuwde kennismaking van allen tegemoet. Met open oog en hart voor het goede in een iegelijk, verwachten wij een zielsverrijking door deze ontmoeting en latere samenwerking, die onbetaalbaar zijn zal. Een ieder heeft zijn eigen levensondervindingen, treffende belevingen veelal — vruchten van waarlijk-vroom en hoogernstig streven, een rijke juweelenschat — die wij volgaarne zullen leeren op prijs stellen.

In gedachten drukken wij allen reeds de hand, in de hoop het weldra in letterlijken zin te mogen doen!

FRANK I. KOOYMAN.

JEZUS DE CHRISTUS.

Hoofdstuk 6.

(Vervolg).

Het Midden des Tijds.

(Zondagschoolles voor Ouders- en Theologiekلاس.)

Iets dat op een nationale bestuurszelfstandigheid geleek, werd door de Joden onder Romeinsche heerschappij nog gehandhaafd, en aan hun godsdienstige ceremoniën legde men geen ernstige hindernissen in den weg. De gevestigde orden in het priesterschap werden erkend, en het officiële optreden van den nationalen raad, of Sanhedrin ¹⁾, werd door de Romeinsche wet als bindend beschouwd; ofschoon de rechtsmachten van dit lichaam niet zoo ver gingen dat het de doodstraf kon toepassen zonder de sanctie van den keizerlijken uitvoerenden vertegenwoordiger. Het was de bestaande politiek van Rome om aan haar schatplichtige en vazalvolken vrijheid van eredienst te verlenen zoolang de mytholo-

1) Aanteekening I, aan het einde dezer les.

gische godheden, welke den Romeinen lief waren, niet gelasterd werden, noch hun altaren ontheilgd. ¹⁾

Onnoodig om te zeggen dat de Joden niet bijster met de vreemde overheersching ingenomen waren, ofschoon zij gedurende vele generaties daaraan hadden moeten wennen. Hun vervallen positie had bestaan in zoowel een nominalen leendienst als een slaafsch knechtschap. Zij waren reeds in groote mate een verstrooid volk. Alle Joden in Palestina ten tijde van Christus' geboorte vormden maar een klein overblijfsel van de groote natie Davids. De Tien Stammen, vroeger duidelijk onderscheiden als het koninkrijk Israëel, waren toen reeds lang voor de geschiedenis verloren geraakt, en het volk van Juda was her- en derwaarts verspreid onder de natiën.

In hun betrekkingen met andere volken trachtten de Joden over het algemeen een hooghartige terughoudendheid te bewaren, hetgeen hun den spot van de Heidenen bezorgde. Onder de Mozaïsche wet werd van Israëel verlangd om zich afgescheiden te houden van andere natiën; zij hechtten de allergrootste beteekenis aan hun afstamming van Abraham als kinderen des verbonds, „een heilig volk den Heere”, hetwelk Hij verkoren had om Hem „tot een volk des eigendoms te zijn uit alle volken, die op den aardbodem zijn.” ²⁾ Juda had de treurige gevolgen ervaren van zich in te laten met heidensche natiën, en, op den tijd dien wij nu beschouwen, werd een Jood die zich onnoodigen omgang met een Heiden permitteerde een onrein wezen, dat ceremonieele reiniging noodig had om zich van dien smet te ontdoen. Slechts door strenge afzondering hoopden de leiders het voortbestaan van de natie te verzekeren.

Het is niet overdreven om te zeggen dat de Joden alle andere volken haatten, en op hun beurt versmaad en geminacht werden door alle anderen. Zij legden een specialen afkeer voor de Samaritanen aan den dag, wellicht omdat dezen erin volhardden om een rassenverwantschap te pogen aan te toonen. Deze Samaritanen waren een gemengd volk, en werden door de Joden beschouwd als een groep bastaarden, die geen behoorlijk respect verdienden. Toen de Tien Stammen in gevangenschap werden geleid door den koning van Assyrië, zond men vreemdelingen naar Samaria, om dit te bevolken. ³⁾ Deze huwden met de Israëlieten welke aan de gevangenschap waren ontkomen, en een gewijzigde vorm van Israëls godsdienst, waarin tenminste de praktijk der Jehova-verering was besloten, bleef in Samaria bestaan. Het Samaritaansche ritueel werd door de Joden als on-orthodox beschouwd, en het volk als verdoemd. In Christus' tijd was de vijandschap tusschen Jood en Samaritaan zóó diepgezeteld, dat reizigers tusschen Judea

1) Aanteekening II, aan het einde dezer les.

2) Deut. 7 : 6; zie ook 10 : 15; Exodus 19 : 5, 6; Psalm 135 : 4; Jes. 41 : 8; 45 : 4; vergelijk 1 Petrus 2 : 9.

3) 2 Kon. 17 : 24.

en Galilea liever een langen omweg maakten dan door de provincie Samaria te gaan, die er tusschenin lag. De Joden wilden niets met de Samaritanen te doen hebben. ¹⁾

Het trotsche gevoelen van zelfgenoegzaamheid, de onnatuurlijke zucht naar afsluiting en scheiding — hetgeen toenmaals zulk een kenmerkend Joodsche karaktertrek was — werd op de moederschoot ingegeven en in synagoge en school nog aangesterkt. De Talmud ²⁾, die in wetsvorm den tijd van Christus' bediening later stelt, verbood allen Joden het lezen van de boeken van vreemde volken, verklarend dat niemand, die aldus overtrad, met goede reden op Jehova's gunst kon hopen ³⁾. Josephus getuigt ook van een dergelijk verbod, en verhaalt hoe wijsheid onder de Joden slechts beteekende bekendheid met de wet en het in staat zijn om erover te redeneeren. ⁴⁾ Een grondige bekendheid met de wet werd even streng vereischt als andere studiën werden afgeraden. Daardoor werd de scheidingslijn tusschen geleerden en ongeleerden scherp getrokken; en, als onvermijdelijk gevolg, zagen zij die men geleerd noemde, of die zichzelf als zoodanig beschouwden, laag neer op hun ongeschoolde medeburgers, als een afzonderlijke klasse, die minderwaardig was.

Aanteekening 1, Het Sanhedrin. — Dit, het hooggerechtshof of de hooge raad der Joden, ontleent zijn naam aan het Grieksche *sunedrion*, het geen „een raad” beteekent. In het Engelsch schrijft men soms, doch verkeerdelijk, „Sanhedrim”. De Talmud vindt de oorsprong van dit lichaam terug waar de zeventig oudsten geroepen werden, met wie Mozes zich verbond, totaal een-en-zeventig makend, om als rechters in Israëls dienst te doen (Num. 11 : 16, 17). Het Sanhedrin in den tijd van Christus, gelijk ook lang voordien, telde een-en-zeventig leden, de hoogepriester inbegrepen, die in de vergadering presideerde. Het schijnt in het eerst onder den naam Senaat bekend te zijn geweest, en werd nu en dan zoo aangeduid zelfs na den dood van Christus (Josephus, Antiquities XII, 3 : 3; vergelijk Hand. 5 : 21); de naam „Sanhedrin” kwam algemeen in gebruik gedurende de regeering van Herodes de Groote, doch in den (Engelschen) Bijbel wordt de term niet gebruikt, zijn gelijkwaardige in het (Nederlandsche) Nieuwe Testament is „grootte raad” (Matth. 5 : 22; 10 : 17; 26 : 59), hoewel men eraan denken moet dat dezelfde term (in het Engelsch) gebruikt wordt voor rechtbanken met geringere rechtszeggenschap dan die van het Sanhedrin, en voor plaatselijke gerechtshoven (Matth. 5 : 22; 10 : 17; 26 : 59; Markus 13 : 9; zie ook Hand. 25 : 12).

Het volgende uit de *Standard Bible Dictionary* is leerrijk: „Zij die in aanmerking kwamen om lid te zijn waren in het algemeen van het priesterlijk huis en voornamelijk van den Sadduceeschen adel. Doch vanaf de dagen van Koningin Alexandra (69—68 v. C.) waren er met deze overpriesters ook veel Pharizeërs in, onder den naam schriftgeleerden en ouderlingen. Deze drie klassen treft men gecombineerd in Matth. 27 : 41;

(Zie vervolg blz. 282.)

1) Joh. 4 : 9; Lukas 9 : 51—54. Blz. 172, 183 in „Jesus the Christ”.

2) Aant. 3, aan het eind dezer les.

3) Bab. Talmud, Sanhedrin, 90.

4) Josephus, Ant. XX, 11 : 2.

DE STER

NEDERLANDSCH ORGAAN VAN DE
HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

REDACTIE: JOHN P. LILLYWHITE - ASSISTENT: H. SCHOTEL

WELKOM!

Ouderling Frank I. Kooyman, de nieuwbenoemde President der Nederlandsche Zending, is 21 Augustus j. l. in gezelschap van zijn echtgenoot en drie zijner kinderen te Rotterdam aangekomen. Wij heeten Broeder en Zuster Kooyman van harte welkom en bidden dat hun arbeid hier te lande door de goedgunstigheid des Heeren met rijke vruchten moge worden gezegend.

EEN NIEUWE ZAAL TE GRONINGEN.

Zondag 25 Augustus 1929 was een heugelijke dag, een geestelijk feest voor de kerkelijke gemeente in de stad Groningen. Op dien datum namelijk werd het nieuwe vergaderlokaal, pas door aankoop en herbouw verkregen, geopend. Keurig ziet deze jongste aanwinst voor de Zending er uit. Alles netjes afgewerkt, met nieuwe stoelen en een dito orgel, en, van buiten, een waardig, ja deftig front op een voornamen stand. Er is een doelmatig doopvont en er zijn vertrekken voor de Zustershulpvereniging en de Zondagsschoolklassen. Pöclestraat 52 mag gezien worden!

Om 10 uur v. m. opende Ouderling Claude W. Draayer de eerste bijeenkomst. „Komt, heil'gen komt!” juichte het openingslied. Broeder Pouwel van Komen ging voor in het gebed, waarna „Verlosser van Israël” gezongen werd. President John P. Lillywhite was de eerste spreker. Met enkele woorden-uit-het-hart drukte hij zijn ingenomenheid uit met het mooie gebouw, een waardig Eigen Tehuis. Terloops stelde hij zijn opvolger voor: Ouderling Frank I. Kooyman, en deed vervolgens het voorstel, dat de aanwezigen een half uur van den vergaderingstijd zouden benutten met het uitspreken hunner gevoelens, een getuigenis-geven. Van die gelegenheid werd gretig gebruik gemaakt. Eenvoudig-roerende danktaal was het, dank tot God en, onder Hem, aan het Eerste Presidenschap der Kerk dat de noodige gelden verstrekt heeft.

Toen kreeg Ouderling Hoekstra het woord, na een tusschenzang: „O, mijn Vader”. Ouderling Hoekstra, hierop werd in een inleidend woord gewezen door President Lillywhite, heeft het onmiddellijk toezicht over het bouwwerk gehad en nauwgezet en met volharding zich van die taak gekweten. Broeder Hoekstra vertelde hoe indertijd President John A. Widtsoe, het hoofd der

Europeesche zendingen, het perceel aan de Poelestraat uitgekozen had met de zoo bekende woorden: Dit is de plaats!

Onder de aanwezigen bevond zich ook de aannemer van bouw en verbouw, de heer Ronner, wien nu het woord gegeven werd. Deze vertelde hoe hij, hoewel geen lid der kerk, hoe langer hoe meer plezier in het werk gekregen had. Hij drukte den wensch uit, dat in het nieuwe bedehuis de rust en de kracht gevonden mochten worden, die in Jezus Christus zijn te vinden.

De laatste woordvoerder in deze bijeenkomst was President Frank I. Kooyman. Het mooie, doelmatige gebouw, de feestelijke bloemstukken, de hart-tot-hart-taal der gegeven getuigenissen — in alles vond spreker bronnen van stichtelijke verheuging en aanmoediging.

Om 4.30 werd de namiddagbijeenkomst aangevangen met het Gebedslied. Broeder Klaas Woltjer bad, waarop „Israël, Israël” gezongen werd. Ouderling Sier Vuyk, de eerste spreker, wees er op dat de geschiedenis der kerk een geschiedenis van vooruitgang is. Zuster Kunje Hoekstra, die binnen enkele dagen naar Zion dacht te gaan, drukte in een afscheidswoord hare blijdschap en voldoening uit. Op haar volgde Ouderling Hoekstra, die, beginnende met het treffende woord van den twaalfjarigen Jezus: „Wist ge niet, dat ik zijn moest in de dingen mijns Vaders?” de „dingen des Vaders” verder besprak: de boodschap der zendelingen, de heilmare der herstelling.

„We ever pray for thee” — wij bidden steeds voor u, zoo zongen zes Bijenkorf-meisjes. Lieve stemmen, zoet harmonisch. Volgt Zuster Elisabeth J. Kooyman, de nieuwe leidster van de Vrouwen- en Meisjesgroepen der Zending. Haar nieuwe werk wordt aangevaard als iets waarlijk nieuws, want in het openbare kerkelijke leven heeft zij zich tot heden toe weinig bewogen; een moeder van een groot gezin vindt tehuis genoeg werk om zich bezig te houden.

Zuster Lillian D. Lillywhite richt zich in het bijzonder tot de aanwezige zusters. Zij legt het werk van de zusters-hulpvereeniging uit, dat zich in twee deelen laat splitsen; ten eerste de priesterschap, Gods gezagdragers, te steunen, en ten tweede zelfontwikkeling, het opdoen van een breeder en dieper kennis van het Evangelie. In haar afscheidswoord spreekt Zuster Lillywhite de hoop van een blij-verwacht wederzien uit.

President Lillywhite ving zijn toespraak aan met de verklaring dat er geen Hollandsch bloed in zijn aderen vloeit, evenmin in dat zijner voorouders. Maar, verzekerde hij met klem, in geen Hollandsch hart woont een warmer liefde voor het Hollandsche volk. Hij getuigde van een zielskennis van het Werk Gods en drukte nogmaals zijn groote voldoening uit over het voltooien der plaatselijke vergaderzaal. Hij zou het gebouw officieel kunnen toewijden, maar liet, bescheiden, die groote plichtigheid liever over aan President John A. Widtsoe, die verwacht wordt in October.

President Kooyman, nu aan het woord gekomen, sprak over de zielsverzekerdheid, het mooie weten, dat de Emmaüsgangers beschreven met een „branden” van het hart. Ieder kerklid heeft aanspraak op licht van boven op eigen levenspad. En al de werkers en werksters in de Kerk mogen rekenen op voorlichting bij het vervullen hunner bijzondere plichten. Heer, ai, maak mij Uwe wegen, door Uw woord en Geest bekend, zoo zongen wij vroeger. Zoo zingen wij nog. En wij getuigen van mededeelingen, openbaringen van dien Geest.

„Wij danken U, Heer, voor profeten”, klonk jubelend het slotlied en onder plechtige stilte sprak toen President Lillywhite het dankgebed uit, een dankgebed dat tevens was een voorloopige toewijding van het nieuwe gebouw aan den dienst des Allerhoogsten. Hij smeekte dat de Geest des Heeren in het pas geopende bedehuis wonen mocht, dat die Invloed openbaringen geven mocht, verbondskinderen en buitenstaanders ten zegen. Hij bad om groei en bloei voor het gewestelijk Zendingswerk en voor de taak der Kerk in de geheele wereld. Amen, klonk het als een onderstreping van al het gesmeekte, en Amen! herhaalden bevestigend al de aanwezigen.

Nogmaals werd gezongen. Roerend klonk die zangbede: „Dat 's Heeren zegen op U daal”, bedoeld voor de echtparen Lillywhite en Hoekstra. En hier en daar werd een traan weggepinkt....

Zoo besloot een gedenkwaardige dag. Het nieuwe lokaal heeft 120 zitplaatsen, behalve 24 op het podium. Er is bovendien nog ruimte voor 80 stoelen voor het publiek en voor een 25-tal, dat naast de nu gebruikte ingelascht kan worden. Voegt men daarbij een dozijn, nog wel om het spreekgestoelte heen te zetten, dan bereikt men een totaalcijfer van 260. Een flinke zaal voor een kleine gemeente. Doch..... moge zij weldra te klein blijken!

ZUSTERSHULPVEREENIGING.

Woord van Wijsheid, Les No. 8
(voor de derde week in September).

Alle heilzame voedingsmiddelen.

Een gemengd diët. Ons wordt in het Woord van Wijsheid gezegd dat „alle heilzame kruiden 1) (planten die als voedsel gebruikt worden, en groenten) heeft God verordend voor het gestel, natuur en gebruik des menschen. *** Ja, het vleesch der beesten

1) De moderne Oxford-Dictionnaire omschrijft „kruid” als „planten, gebruikt als voedingsmiddel, medicijn, voor den geur, het smakelijk maken, enz.” Ongetwijfeld werd in den tijd van den Profeet de term „kruid” meer algemeen gebruikt om eetbare planten aan te duiden dan nu het geval is. In de openbaring, waar de uitdrukking „kruid” wordt gebezigd, wordt het woord in den ruimeren zin bedoeld.

en van de vogelen der lucht, heb Ik, de Heere, eveneens verordend tot het gebruik voor den mensch met dankzegging, niettemin zoude het (vleesch) met spaarzaamheid gebruikt worden *** alleen in den winter, in koude, of ten tijde van hongersnood." 1)

Klaar is aangetoond dat in het menschelijk diët alle soorten goed voedsel begrepen moeten zijn. Wij hebben zoo juist gelezen wat hieromtrent ongeveer honderd jaren geleden aan een profet werd gezegd. Hier volgt een kort bestek over het onderwerp door V. H. Mottram, op het oogenblik een Professor in de Physiologie aan de Universiteit te Londen.

„Tenslotte, wanneer uw menu het geheele jaar door vleesch, visch, melk, boter, kaas, groene groenten, salade en fruit bevat, is het zoo goed als de moderne navorschingen maar kunnen voorschrijven." 2) En Professor Mottram heeft aangetoond, gelijk in Les 6 aangegeven, dat men vleesch zeer spaarzaam moet gebruiken. Inderdaad verklaart hij beslist dat „geen diët, gebaseerd op melk, boter, kaas, granen, versche groenten en salade, zal falen om aan alle behoeften van het lichaam te beantwoorden." 3) De overeenstemming tusschen de twee is niet minder dan merkwaardig!

Zure en basische voedingsmiddelen. Ons is geleerd dat wij alle soorten heilzame voedingsmiddelen moeten gebruiken. Er bestaat nóg een factor ten gunste der „Woord van Wijsheid-voedsels", of natuurlijke voedsels. Ruw-weg, mogen de voedsels verdeeld worden in die welke zuur-resten en die welke basische resten afgeven. De eerste vergrooten het werk van de nieren, de laatste verkleinen het. Tot de zuur-voortbrengers behooren de granen en alle dierlijke voedingsmiddelen behalve melk. Tot de producenten van basische resten behorende alle groenten, vooral boonen, spinazie, bieten, wortelen en de pastinak (een witte peensoort). Ook munten de groenten uit in het leveren van de juiste zouten. Op deze zijn wij in hoofdzaak aangewezen voor de minerale bestanddeelen. De kwekerij en het volkstuintje besparen ons een teveel aan zuurbestanddeelen.

„Er blijft nóg een probleem voor de voorzichtige huisvrouw over. Krijgen wij alle zouten welke de groenten bevatten? Mogelijk, wanneer wij ze rauw of in salade-vorm nuttigen, doch zeker niet wanneer wij ze in groote hoeveelheden water koken en het water weggooien! Groenten hebben „zuinig" koken noodig, d. i. met weinig water, zoodat de oplosbare inhoud, zouten en dergelijke, niet verloren gaat." 4) Het water waarin groenten worden gekookt, moet altijd in soepen of sausen genuttigd worden.

1) Leer en Verbonden, afd. 89 : 10, 12, 13.

2) Food and the Family, door V. H. Mottram, M. A., University of London, pag. 228.

3) T. z. p., blz. 227.

4) T. z. p., blz. 87.

„Zuurhoudende vruchten mijdt men soms uit vrees dat zij 'last van het zuur' zullen veroorzaken. Deze vrees is ongegrond, daar de zuren der vruchten in het lichaam opbranden en een alkalische asch achterlaten die de zuren neutraliseert welke uit de eiwitten van het voedsel ontstaan. In het geval waar kinderen netelroos kregen door het eten van bepaalde vruchten, merkte men op dat deze vruchten ongestraft konden worden gegeten nadat men brood en meel van de geheele korrel in de plaats gesteld had van de witte artikelen.”¹⁾

De kosten der voeding. Veel is er gezegd omtrent verscheidenheid en waarde der verschillende voedsels, doch weinig omtrent de kosten ervan. Mag niet worden beweerd dat waar de financiële beperking zoo nauw waar te nemen is dat elke penning geteld moet worden, men goedkoope voeding zou moeten aanschaffen — eerder zaken welke „vullen” en voldoening geven dan andere soorten? Hiertegen voeren wij aan, dat het noodiger is, en van grooter voordeel voor hen die „op den prijs moeten zien”, dat zij hun kleine beetje zóó weten te besteden dat zij een zoo groot mogelijke voedingskracht krijgen voor hun uitgegeven geld.

In vele gezinnen is brood, zooals men dat noemt, de „staf des levens.” Doch wanneer de kostbare kiem en zemelen verwijderd zijn, is het leven eruit genomen — en is het heusch een „gebroken staf”! Zelfs het geheele-tarwe-brood is verre van een volledig voedingsmiddel. „Het bevat te weinig en te arme eiwitten. Dieren groeien er slechts langzaam van en de gebrekkige groei van het achterbuurtskind is waarschijnlijk ten deele te wijten aan het tekort aan bouw materiaal in brood. Er zit geen vitamine A of C in, en het laat een zuurachtige asch over.”²⁾ Er ontbreken ook de kostbare voedingsmineralen calcium en ijzer aan, die beide zoo noodig zijn voor groei en gezondheid.

Wanneer het geld dat men uitgeeft aan wittebrood, banketbakkerswerk en thee, besteed werd voor melk, fruit en groenten, zou de gezondheidstoestand in het gezin aanmerkelijk verbeteren. Het brood dat men evenwel eet, moet gegarandeerd heele-tarwe zijn — geen kropbrood of bruinbrood. Het beteekent een grootere voordeeligheid, ook al mocht het brood de helft kleiner zijn, want men moet tweemaal zooveel van het wittebrood eten, en zelfs dan kan men zich niet verzadigd gevoelen. Om die reden zijn natuurlijke voedingsmiddelen op den langen duur veel goedkoper, want ziekte is altijd een duur iets. „Geen menu is economisch wanneer er vitaminen aan ontbreken. Vitamine A treft men in boter, haringen, melk en kaas (ook in geel rundvet en vischkuit); B in heele

1) Food, Health, Vitamins, door R. H. A. Plimmer, D.Sc., Londen, bl. 80.

2) Food and the Family, door V. H. Mottram, M.A., University of London, blz. 209.

granen, groenten en vruchten; C in groene saladen, sinaasappelen, citroenen, tomaten; D in zomerboter en levertraan; E in de tarwekiem; en F in gist." 1) „Huisvrouwen die voedingrijke maaltijden willen bereiden, doen er goed aan om alle klaar-gekookte en verpakte voedingsmiddelen van onbekende samenstelling te mijden; inplaats hiervan moeten zij verse melk, kaas, boter, eieren, vleesch, visch, fruit en groenten koopen." 2)

Andere voedingsfactoren. Zelfs al zijn alle voor de gezondheid vereischte voedingsmiddelen voorhanden, dan nog blijven eenige uiterst belangrijke factoren in het etensproces ter wille van de gezondheid over.

Ten eerste, de voeding moet „goed smaken". Wanneer men ze kookt, moet zij versch en versch bereid zijn, opdat zij al haar goede hoedanigheden kan behouden — niet zoo lang koken dat zij veel van haar aroma verliest en een anders goede disch tot een haché of een mengelmoesje wordt.

Ten tweede moet er verscheidenheid zijn, zoowel ter wille van de smakelijkheid en de eetlust als met het oog op behoeften van het lichaam, welk laatste natuurlijk het zwaarst weegt. Onverschillig hoe goed de spijszen, een steeds-hetzelfde-zijn gaat den smaak tegenstaan, en beantwoordt niet aan het doel van werkelijken lichaamsbouw.

Ten derde moet genoeglijkheid het eetproces vergezellen. De omgeving moet zoo genoeglijk mogelijk zijn. Eten is bij den mensch een gezelschapsdaad. De holbewoner at naar zulks het beste uitkwam; de hond knauwt liever in de eenzaamheid op zijn been — hij heeft een hekel aan gezelschap. De mensch echter niet. De genoeglijkheid vergroot zijn lichaamsbehoefte aan voedsel.

Om bovenvermelde reden moet alles wat mogelijk onaangenaam kan zijn, van den maaltijd verbannen worden. Elke sterke emotie heeft haar invloed op den eetlust; zorg is er de vijand van, eveneens vermoeidheid. Men moet nooit eten wanneer men vertoord of oververmoeid is; bij zulke gelegenheden kan goed voedsel in het lichaam een uitwerking hebben als werkelijk vergif. Geen huiselijk geschil mag uitgevochten worden onder den maaltijd — wanneer zoiets moet plaatsvinden, late men dit op een anderen tijd geschieden.

„Derhalve komen een aangename omgeving, goed gezelschap en opgewektheid de spijsvertering ten goede; terwijl somberheid, vervelende tafelenooten en slecht voedsel aanleiding geven tot een slechte spijsvertering." 3)

De moraal. De moraal der voorgaande lessen is er een die van levensbelang is voor de menschen in alle landen onder de zon.

1) *Food and the Family*, door V. H. Mottram, M. A., University of London, blz. 209.

2) *Food and Health*, door A. B. Callow, blz. 59.

3) *Food and the Family*, door V. H. Mottram, M. A., University of London, blz. 192.

Het Woord van Wijsheid werd gegeven voor de leiding van modern Israël; doch de lessen ervan werden ten behoeve van 's werelds welzijn drie generaties geleden gepubliceerd. Het veronachtzamen van deze leeringen is zelfs waar te nemen onder ons eigen volk. De mensch heeft behoefte aan een gids, om te verstaan wat hij moet nuttigen als voedsel, en waarom; anders zouden deze aanwijzingen niet door onzen Vader in den hemel gegeven zijn.

„De beschaafde mensch heeft geen instinct voor het kiezen van de juiste soort voeding; zijn smaak is geen betrouwbare gids onder den overstelpenden overvloed van kunstmatige producten die men hem aanbiedt. Wanneer wij volken willen vinden met een prachtig lichaam en een uitstekende gezondheid, moeten wij op zoek gaan in die uithoeken van de wereld waar geografische afzondering of godsdienstige bepalingen de inboorlingen hebben doen blijven bij het primitieve menu hunner voorvaderen — heele-maïs-meel, zaden, vruchten, en groenten, vaak rauw gegeten met een flinke hoeveelheid melk en boter, en weinig of geen vleesch.

„Op dit diët zijn zij gezond en leven zij tot op werkelijk hoogen leeftijd. Zij lijden niet aan de kwalen der beschaving — verstopping, indigestie, maag- en darmzweren, galsteen, blindedarm-ontsteking, colitis, rheumatiek, kanker en suikerziekte — ofschoon zij leven onder zeer onzindelijke omstandigheden en misschien blootgesteld zijn aan vocht en uiterst groote hitte of koude. De Europeesche kolonisten onder deze inboorlingen zijn veel beter gehuisvest en verkeerden in zindelijker omstandigheden, doch lijden aan bovenvermelde ziekten en sterven maar al te vaak aan kanker. Doctoren die jarenlang in zulke streken hebben gearbeid, hebben besloten dat de goede toestand der inboorlingen en de ziekelijke staat der Europeanen alleen verklaard kan worden uit het onderscheid in hun voeding. De Europeanen zijn niet tevreden met het ter plaatse groeiende voedsel der inboorlingen, doch importeeren witte granen, ingemaakte voedingsmiddelen en suiker. Wanneer de inboorlingen hetzelfde menu als de Europeanen aanaarden, lijden zij aan dezelfde kwalen en hebben zij niet langer volmaakte tanden”,¹⁾ en mogelijk betalen zij den prijs met hun leven.

De lessen die wij pas bestudeerd hebben, geven ons een tamenlijk volledige leiddraad inzake hoe en waarom onze spijzen moeten worden uitgekozen en genuttigd ten behoeve der gezondheid.

Vragen.

1. Is er een volkomen voedingsmiddel? Waarnit moet 's menschen menu bestaan? Waarnit moet het alle soorten goed voedsel insluiten?
2. Wat heeft een modern geleerde hieromtrent te zeggen? Hoe stemt dit met het Woord van Wijsheid overeen?

1) Food, Health, Vitamins, door R. H. A. Plimmer, D. Sc., London, blz. 6.

3. Wanneer iemand zeer arm is, waaruit moet dan zijn voeding bestaan? Wanneer de winkels niet hebben wat u aan goed voedsel noodig heeft, hoe kunt u er dan aan komen?

4. Zeg uw meening omtrent wittebrood. In welk opzicht mag men het „hongerbrood” noemen?

5. Waarom noemt men sommige voedingsmiddelen „Zure voedsels”? Noem een reeks ervan. Basische voedsels? Noem ze. Waarom moet men basische voedsels verkiezen als de massa van onze voeding?

6. Waarom moet men elken dag vele voedsels rauw eten? Wat omtrent zuurachtige of sapvruchten als voedsel?

7. Wat weet gij van de voedingsfactoren, die invloed op de gezondheid hebben, naast de samenstelling van het voedsel? Waarom moeten familie-twisten voorgoed uit de huizen der Laterdaagsche Heiligen gebannen worden? Geef hiervoor vele redenen.

8. Is u het eens met alle verklaringen in de voorgaande lessen? Zond eventueele tegenwerpingen of vragen naar de schrijfster, 295 Edge Lane, Liverpool, England.

LEAH D. WIDTSOE.

JEZUS DE CHRISTUS.

(Vervolg van blz. 274.)

Markus 11 : 27; 14 : 43, 53; 15 : 1. Hoe zulke leden werden aangewezen is niet geheel duidelijk. Het aristocratisch karakter van het lichaam en de geschiedenis van zijn oorsprong verbieden het geloof dat het door verkiezing was. Zijn ledental bestond waarschijnlijk uit de leden van bepaalde oude families, waarbij echter van tijd tot tijd anderen werden gevoegd door de wereldsche regeerders. De presideerende ambtenaar was de hoogepriester, die er eerst meer dan het gezag van een lid uitoefende, door een stem op te eischen die gelijk was aan die van de rest van den raad. Doch nadat het hoogepriesterschap van een erfelijk ambt was teruggebracht tot een dat door den politieken regeerder naar willekeur werd uitgedeeld, en na de herhaalde wijzigingen, in het ambt aangebracht door het nieuwe systeem, verloor de hoogepriester natuurlijkerwijze zijn prestige. In stede van in zijn handen het ‚beheer der natie’ te hebben, werd hij slechts één uit velen die deze macht deelen moesten, daar zij, die als hoogepriesters hadden dienst gedaan, nog steeds hoog bij hun volk stonden aangeschreven, en wyl zij hun ambt verloren hadden om geen enkele reden die naar het godsdienstig inzicht der gemeenschap als geldig kon worden beschouwd, oefenden zij een grooten invloed uit op de besluiten der vergadering. In het Nieuwe Testament worden zij beschouwd als de regeerders (Matth. 26 : 59; 27 : 41; Hand. 4 : 5, 8; Lukas 23 : 13, 35; Joh. 7 : 26), en Josephus’ getuigenis schraagt dit standpunt. De functies van het Sanhedrin waren van godsdienstigen en zedelijken aard, en ook politiek. In laatstgenoemde hoedanigheid oefenden zij zoowel administratieve als juridische functies uit. Als religieuze raad had het Sanhedrin een machtigen invloed op de geheele Joodsche wereld (Hand. 9 : 2); doch als gerechtshof, na de verdeling des lands bij den dood van Herodes, was zijn jurisdictie beperkt tot Judea. Hier, echter, was zijn macht volkomen, zelfs tot het uitspreken van het doodvonnis (Josephus, Ant. XIV, 9 : 3, 4; Matth. 26 : 3; Hand. 4 : 5; 6 : 12; 22 : 30), ofschoon het niet bevoegd was om het vonnis ten uitvoer te leggen, tenzij op goedkeuring en bevel van den tegenwoordiger der Romcinsche regering. De wet waardoor het Sanhedrin heerschte was als vanzelf sprekend de Joodsche wet, en bij het uitvoeren daarvan paste deze rechtbank een eigen politiek toe, en deed zij arrestaties plaats hebben naar haar goeddunken (Matth. 26 : 47). ***. Hoewel de algemeene bevoegdheid van het Sanhedrin strekte over geheel Judea, hadden de steden in het land hun eigen plaatselijke raden (Matth.

5 : 22; 10 : 17; Markus 13 : 9; Josephus, B. J. II, 14 : 1), voor het afdoen van plaatselijke kwesties. Deze bestonden uit Ouderlingen (Lukas 7 : 3), minstens zeven in getal (Josephus, Ant. IV, 8 : 14; B. J. II, 20 : 5), en in enkele der grootste steden zelfs drie-en-twintig. Wat de verhouding van deze tot den centralen raad in Jeruzalem was, blijkt niet duidelijk. *** Eenigerlei wederzijdsche erkenning bestond onder hen; want wanneer de rechters van het plaatselijk gerechtshof niet tot overeenstemming konden komen, schijnt het dat zij de gewoonte hadden om hun zaken naar het Sanhedrin in Jeruzalem te verwijzen. (Josephus, Ant. IV, 8 : 14; Mishna, Sanh. 11 : 2)".

Aanteekening 2. Toestand der wereld ten tijde van des Zaligmakers geboorte. — Bij den aanvang van het Christelijk tijdperk waren de Joden, gelijk de meeste andere volken, onderdanen van het Romeinsche keizerrijk. Hun werd over het algemeen een aanzienlijke mate vrijheid gegeven in het handhaven van hun godsdienstige vormen en nationale gebruiken, doch hun positie was verre van die van een vrij en onafhankelijk volk. Het tijdperk was er een van betrekkelijken vrede — een tijd, gekenmerkt door minder oorlogen en minder tweedracht dan het keizerrijk voor vele jaren had gekend. Deze omstandigheden waren gunstig voor de zending van den Christus en voor het stichten van Zijn Kerk op aarde. De godsdienstige stelsels die ten tijde van Christus' aard-sche bediening bestonden, mogen op een algemeene wijze geordend worden als Joodsch en Heidensch, met daarbij nog een minder stelsel — het Samaritaansche — hetgeen hoofdzakelijk een menging van de andere twee was. Alleen de kinderen Israëls verkondigden het bestaan van den waren, levenden God; zij allen zagen uit naar de komst van den Messias, dien zij verkeerdelijk verwachtten als een toekomstig veroveraar, die komen zou om de vijanden van hun volk te vernietigen. Alle andere natiën, talen en volkeren bogen zich voor heidensche godheden, en hun eeredienst omvatte niets meer dan de vleeschelijke plechtigheden van den heidenschen afgodendienst. Het Heidendom was een godsdienst van vorm en ceremonie, gebaseerd op polytheïsme — een geloof in het bestaan van een menigte goden, welke godheden onderhevig waren aan dezelfde ondeugden en harts-tochten als de menschen, terwijl zij zich onderscheidden door onvatbaarheid voor den dood. Zedelijkheid en deugd waren onbekend als elementen in den heidenschen dienst; en de overheerschende idee in den heidenschen eeredienst was om de goden goed te stemmen, in de hoop aan hun toorn te ontkomen en hun gunst te koopen. — Zie schrijver's *The Great Apostasy*, 1 : 2-4; en de aantekeningen die het aangehaalde hoofdstuk volgen.

Aanteekening 3. Talmud (u=oe). — „De verzameling der Joodsche burgerlijke en godsdienstige wet (en bespreking die daar rechtstreeks of in verwijderd verband op betrekking heeft), niet vervat in den Pentateuch, gewoonlijk insluitende de Mishna en de Gemara, doch soms alleen tot de laatste beperkt; geschreven in het Aramisch. Hij bestaat in twee groote collecties, de Palestijnsche Talmud, of Talmud van het Land Israëls, of Talmud van het Westen, of, meer populair, Jeruzalem'sche Talmud, inhoudende de besprekingen over de Mishna van de Palestijnsche doctoren van de tweede tot het midden der vijfde eeuw; en de Babylonische, inhoudende die van de Joodsche doctoren in Babylonië, van ongeveer 190 tot de 7e eeuw.” — *New Standard Dict.* De Mishna omvat de eerste deelen van den Talmud; de Gemara is opgemaakt uit latere geschriften, en is grootendeels een niteenzetting van de Mishna. Een editie van alleen den Babylonischen Talmud (uitgegeven te Weenen in 1682) telde vier-en-twintig deelen. (Geikie).

(Uit „Jesus the Christ”. door J. E. Talmage.)

TEEKENEN DES TIJDS.

Een „Vereenigde Staten van Europa”.

Op den 11en Juli deed Aristide Briand, de Fransche minister van buitenlandsche zaken, door de pers aankondigen dat hij den tijd gekomen achtte voor het vormen van een Vereenigde Staten van Europa, en dat hij een plan voor een unie aan de Volkenbondvergadering in Genève zou voorleggen, in September a. s. Precies wat zijn voornemen was, heeft hij niet gezegd, behalve dat hij van meening was dat een financieele en commercieele unie aan een politieke federatie zou moeten voorafgaan.

Het is mogelijk dat er meer besloten ligt in de aankondiging van den heer Briand dan oppervlakkig zou blijken. Alleen de tijd kan 't leeren. Zeer velen menschen in Europa komt het voor dat onze (de Amerikaansche) regeering, terwijl zij staat op het betalen van de enorme en minder dan nuttelooze oorlogsonkosten, in zoo hoog mogelijke mate door Europa, zij terzelfder tijd sluit, door strenge tariefsbepalingen, de eenigste kanalen waardoor die betalingen kunnen worden gedaan, n. l. de markten. Voor hen die den toestand in dit licht bezien, schijnt het organiseeren van een Vereenigde Staten van Europa aan enkele der groote mogendheden de gelegenheid te zullen bieden om in den concurrentiestrijd met de Vereenigde Staten van Amerika een voordeel te behalen. En het kan best zijn dat de heer Briand een dergelijke mogelijkheid op het oog had.

Hoe dat ook zij, een unie in Europa zou de redding beteekenen van dat door den oorlog verscheurde, met tarieven belaste en door paspoorten geboeide werelddeel, en ik twijfel niet of dit zal op zijn tijd komen. Ik geloof dat alle koninkrijken der wereld tenlaatste zullen vereenigd zijn onder de goddelijke regeering van onzen Verlosser, onverschillig wat nu hun regeeringsvorm is. Ik geloof dat de vereenigde wereld een verbond van natiën met volksregeringen zal zijn, en Jezus Christus de Opperste Bestuurder door middel van Zijn Priesterschap, eenigszins naar de orde van Israël gedurende de regeering der rechters, van Jozua tot Samuel; of liever, gelijkende op de toestanden onder de Nephieten op het Amerikaansche vasteland, toen de Heere het volk aan de zorg van Zijn Apostelen overliet. Zij waren toen vereenigd in alle dingen, tijdelijk en geestelijk. Liefde, vreugde, harmonie heerschten bovenal. Feitelijk werd hier een Duizendjarig Rijk in het klein opgericht, naar model van het Duizendjarig Rijk dat staat te komen. Het duurde ongeveer 150 jaren, en het bewijst de mogelijkheid van het bestaan van zulke Vrede-toestanden hier op aarde.

J. M. SJODAHL.

Overleden.

WOLTJER. — Te Groningen is op den 19en Juli j. l. overleden, Zuster Anneqiena Frederika Woltjer. Zuster Woltjer bereikte den leeftijd van 76 jaar.